

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtletno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Poštno-čokolni račun številka 10.603

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

Maribor kliče!

Ta klic je pred leti veljal obrambi slovenstva. Naš narodni nasprotnik, nemški nacionalizem, je vodil zoper slovenstvo zatiralno borbo z vsemi sredstvi. Hudo je bila ogrožena Dravska dolina in vsi kraji na severni meji slovenskega ozemlja. Maribor, ki ga je veliki škof Slomšek napravil za cerkveno prestolnico štajerskega slovenstva, je bil tudi njegovo politično in prosvetno središče. Iz njega so izhajala politična gesla in prosvetne pobude. Iz njega so pohitevali navdušeni, duševno in moralno usposobljeni možje na vse kraje ogrožene slovenske narodne meje. Njihova beseda je učila in bodrila. To je bila beseda, ki je bila namenjena svoji slovenski narodnosti zvestemu ljudstvu. Beseda pa, ki je bila obrnjena zoper zagrizene nasprotnike slovenstva, je bila ostra kot brušen meč. In je bila zmagovita. Maribor je bil prvi klicar v boju za slovensko zemljo in slovensko narodnost.

Danes Maribor zopet kliče. Ne kliče slovenskih ljudi na obrambne barikade v ožji in širši okolici in po slovenski Štajerski, kakor je klical pred leti. Kliče slovenske može in fante ter slovensko ženstvo na proslavo državne dvajsetletnice 13. in 14. avgusta. Starejše kliče, da obudijo spomine na nekdanje težave in borbe, katere so sami s svojo zvestobo, značajnostjo in odločnostjo dovedli do zmagoslavnega konca. Ker so tako pripravili pot narodni državi, pomenja proslava državne dvajsetletnice tudi njihovo lastno slavo. Kliče mladino, ki je dedinja tistih idej, ki so rešile slovenstvo v okvirju in okrilju jugoslovanske vzajemnosti. Da bi se teh lepih od staršev in prednikov podedovanih idej oprijela z vso krščansko gorečnostjo svojih mladih src ter jim pripomogla do novih zmag in do velikih uspehov, zato jo vabimo v Maribor. Pridite v Maribor! Tja vas kliče Slovenija, tja vas vabi Jugoslavija! Naj zazna svet, da slovensko ljudstvo ljubi svojo domovino in svojo narodno državo ter da se čuti močno in nepremagljivo v slogi in vzajemnosti z jugoslovanskimi brati!

Nova priključitev na vidiku

Po priključitvi Avstrije k Nemčiji smo pred nedavnim doživeli velika vznemirjenja vsled napetosti med Nemčijo in Češko-slovaško zaradi sudetskih Nemcev. Komaj sta potlačili Anglija ter Francija nevarno ljubimkanje rajhovskih Nemcev s sudetskimi, se je že pojavilo novo strašilo — Gdansk. Gdansk je samostojna državica. Po mednarodnih pogodbah imajo Poljaki pravico, da odločajo o usodi tega mesta. Politično je Gdansk popolnoma v rokah nemškega kljukastega križa. Vodja nem-

ške narodnosocialistične stranke v Gdansk, Förster, se je mudil zadnje dni v Londonu. Povpraševal je pri angleških politikih: kaj bi rekla Anglija in druge velesile, če bi se priključila Gdanska Nemčiji? Domnevajo, da so povedali Försterju v Londonu, da ne morejo rešiti gdanskega vprašanja v Londonu, ampak se mora nemški narodni socializem tozadevno sporazumeti s Poljsko, za katero je Gdansk največjega pomena. Vsekakor je že in bo ostal Gdansk novo vznemirjanje evropskega miru.

Huda letalska nesreča

Italijansko prometno letalstvo beleži dne 14. julija hudo nesrečo. Potniško letalo italijanske letalske družbe se je dvignilo v zrak v Cagliari na otoku Sardiniji ob 7.35 in bi moralo pristati ob 10.30 na letališču pri Rimu. Ob 9.30 je poslalo letalo zadnjo brezžično vest, da je vse v redu v letalu. Ker pa letalo ni pristalo po vzornem redu in ni poslalo več nobene vesti,

so ukrenili vse potrebno v bojazni, da gre za nesrečo in je treba priskočiti na pomoč. V večernih urah so našli na površju Fjrenskega morja ostanke popolnoma razbita ter zgorelega letala, s katerim je bilo ob življenje 20 ljudi, in sicer: štirje možje posadke in 16 potnikov. Med smrtno ponesrečenimi je tudi nečakinja državne podtajnika za letalstvo, generala Vallea,

Posredovanje za mir se obeta

Na najvišjih mestih v Evropi so prepričani, da bodo Japonci na jesen gospodarji sedanje kitajske prestolice Hankova. Japonci so v zadnjem času kljub naravnim in umetno uprizorjenim poplavam od strani vrhovnega vodstva kitajske vojske, kljub delovanju kitajskih četašev toliko napredovali, da je 99% zmagala na njihovi strani. Glavne kitajske sile se umikajo sedaj čez Rumeno reko proti jugu in zapadu in na resnejši odpor ni niti misliti. Kitajska armada, katera se je bojevala v pokrajini Šansi, se je morala umakniti, dasi je štela

sto tisoč mož. S tem umikom so prerezali Japonci železniško zvezo Peking-Hankov. Razrahljanemu vojaškemu položaju se pridružuje že naravnost obupen položaj kitajskega prebivalstva ob Rumeni reki, ki si je izsilila radi umetnih poplav in dežja novo strugo. Vzporedno z Rumeno reko teče sedaj še druga. Pri kratko označenih razmerah je razumljivo, da so se Italija, Anglija, Nemčija, Švedska in Švica dogovorile, da bodo pričeli njihovi zastopniki razgovore s kitajsko in japonsko vlado: pod kakšnimi pogoji bi bilo mogoče skleniti mir med obema državama.

Žalostna usoda morilcev zadnjega carja

Na drugem mestu poročamo o 20 letnici umora zadnje ruske carske rodbine v Jekaterinburgu v Sibiriji 17. julija 1918. — Umor je zakrivilo šest oseb: Sverdlov, Jurovski, Medvedjev, Bjeloborodov, Vojkov in Jakovljev. Kaj je pozneje doletelo morilce? Sverdlov je po umoru carja živel brezdelno in samotno v neki hiši izven Moskve. Nekega dne je bila hiša prazna. Sverdlov je bil izginil. Do današnjega dne ni bilo moči dobiti niti najmanjše sledi za njim. — Jurovski je imel dalj časa v istem mestu neko manjvredno službo. Mahoma so se pokazali znaki besnosti, pobesnel je

večkrat in slednjič so ga odpravili v norišnico. Odtlej tudi o njem ni nobenega glasu več. — Medvedjeva so na Kolčakovo poveleje ustrelili. — Bjeloborodova je doletela ista usoda, le da so ga ustrelili njegovi pristaši; v nekem velikem procesu v Moskvi so ga obsodili na smrt. — Vojkova, ki je bil nekaj časa sovjetski poslanik v Varšavi, je leta 1927 zadela krogla na ondótnem kolođvoru; ustrelil ga je beloruski ubežnik Boris Koverda. — Jakovljev se je kot višji sovjetski uradnik na nekem inspekcijskem potovanju smrtno ponesrečil z avtomobilom; vzrok nesreče je bil atentat.